

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 622/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obce Lipníky, zastúpenej spoločnosťou Advokát Pirč, s. r. o., Kpt. Nálepku 17, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ján Pirč, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 97/2012, 10 Co 98/2012 a jeho rozsudkom z 28. februára 2013 a takto

rozhodol:

Sťažnosť obce Lipníky **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2014 doručená sťažnosť obce Lipníky (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 97/2012, 10 Co 98/2012 a jeho rozsudkom z 28. februára 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) bolo pod sp. zn. 17 C 17/1996 vedené konanie o určenie vlastníckeho práva medzi účastníkmi konania Coop Jednota Prešov SD ako žalobcom a sťažovateľkou ako žalovanou.

Podaním z 28. apríla 2004 žalobca navrhol zmenu jednoduchého petitu na eventuálny petit, prostredníctvom ktorého navrhol ako subsidiárny petit zaplataenie sumy 1 703 000 Sk s príslušenstvom.

Následne 23. januára 2007 žalobca zobral žalobu o určenie vlastníckeho práva späť a navrhol v tejto časti konanie zastaviť. Zároveň navrhol, aby okresný súd ďalej konal len o subsidiárnom petite (ako petite jednoduchom) a zaviazal sťažovateľku na zaplataenie sumy 1 703 000 Sk s príslušenstvom.

Okresný súd uznesením sp. zn. 17 C 17/1996 z 26. februára 2007 zastavil konanie o určenie vlastníckeho práva a konanie o zaplataenie sumy 1 703 000 Sk s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 16 C 299/2007.

Proti tomuto uzneseniu v spojení s doplnčacím uznesením, a to konkrétne proti výroku o trovách konania, podal odvolanie žalobca. O tomto odvolaní žalobcu rozhodol krajský súd v senáte 2 Co (JUDr. Marianna Muránska, predsedníčka senátu), a to uznesením sp. zn. 2 Co 170/2007 z 27. novembra 2007.

Ďalší priebeh konania sťažovateľka opisuje takto: „... okresný súd uznesením zo dňa 17. 02. 2010, sp. zn. 16 C/299/2007, pripustil eventuálny petit o zaplataenie peňažnej sumy vo výške 1.703.00,- Sk s prísl. (vydané vyšším súdnym úradníkom). Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie sťažovateľ. Uznesením zo dňa 13. 07. 2010, sp. zn. 16 C/299/2007, sudca

Okresného súdu Prešov potvrdil rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka a pripustil eventuálny petit na zaplatenie sumy 1.703.000,- Sk s prísl. “

Vo veci samej rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 16 C 299/2007 zo 4. júna 2012 v spojení s doplnčacím rozsudkom sp. zn. 16 C 299/2007 zo 4. júna 2012. Proti predmetnému rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom, ako v sťažnosti uvádza, rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom v zložení senátu „10 Co (JUDr. Irena Dobňáková, predsedníčka senátu 10 Co podľa rozvrhu práce), a to konkrétne v tomto zložení: JUDr. Branislav Breza, predseda senátu a JUDr. Martin Filákovský, JUDr. Anna Kovaľová, ako sudcovia“.

Dňa 14. januára 2014 adresovala sťažovateľka, resp. jej právny zástupca krajskému súdu „žiadosť o poskytnutie informácie, či vo vyššie uvedenej právnej veci rozhodoval zákonný sudca resp. zákonný senát“. Následne jej bola 20. februára 2014 doručená odpoveď predsedníčky krajského súdu z 11. februára 2014, prostredníctvom ktorej bol sťažovateľke vysvetlený spôsob pridelovania veci jednotlivým senátom, ako aj záverečné stanovisko o tom, že „v danej právnej veci rozhodoval zákonný senát“.

Napriek predmetnej odpovedi sa sťažovateľka domnieva, že v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 10 Co 97/2012, 10 Co 98/2012 rozhodol nezákonný senát, a ďalej uvádza, že «Ako vyplýva z odpovede predsedníčky Krajského súdu v Prešove, zo dňa 11. 02. 2014, pôvodne bola vec 10 Co 97/2012, 98/2012 pridelená dňa 06. 11. 2012 senátu 10 Co (JUDr. Irena Dobňáková, predsedníčka senátu 10 Co podľa rozvrhu práce). Až na základe výnimky bola vec prevedená do senátu 7 Co (JUDr. Branislav Breza, predseda senátu). Konkrétne predsedníčka súdu k tejto veci uvádza: „Vec sp. zn. 10 Co 97/2012, 98/2012 Krajského súdu v Prešove napadla dňa 06. 11. 2012 do senátu 1 Co. Dňa 12. 11. 2012 na základe výnimky bola vec prevedená do senátu 7 Co (podľa bodu 2.4 rozvrhu práce). Výnimku udelila predsedníčka Krajského súdu v Prešove».

Napriek uvedenému sťažovateľka zastáva názor, že z predmetnej odpovede nevyplýva, na základe akej konkrétnej výnimky došlo k prevedeniu veci sťažovateľky

zo senátu 10 Co (JUDr. Irena Dobňáková, predsedníčka senátu) do senátu 7 Co (JUDr. Branislav Breza, predseda senátu). Taktiež z tejto odpovede nie je podľa názoru sťažovateľky „možné vyvodit', či v prípade, ak bola udelená výnimka na prevedenie veci do iného senátu, či na udelenie tejto výnimky boli splnené zákonné podmienky“.

Sťažovateľka cituje z rozvrhu práce krajského súdu na rok 2012 (ďalej len „rozvrh práce krajského súdu“), kde je v bode 2.4 (na ktorý odkazuje aj predsedníčka krajského súdu vo svojej odpovedi) uvedené jedno z pravidiel pridelovania veci zákonnému senátu. Nejde teda o výnimku, ktorá by v zmysle rozvrhu práce pripúšťala zmenu zákonného sudcu, resp. senátu po tom, ako už bola vec pridelená. Ostáva preto pre sťažovateľku sporné, „na základe akej výnimky rozhodoval senát označený ako 10 Co v inom zložení ako je uvedené v rozvrhu práce, t. j. v zložení senátu 7 Co.“

Sťažovateľka opakovane pripomína, že podľa rozvrhu práce krajského súdu „senát 10 Co bol obsadený sudcami: JUDr. Irena Dobňáková, JUDr. Milan Šebeň, JUDr. Milan Majerník, avšak o predmetnej právnej veci sťažovateľa rozhodoval v skutočnosti senát v zložení senátu 7 Co, a to v zložení týchto sudcov: JUDr. Branislav Breza, JUDr. Martin Filakovský, JUDr. Anna Kovaľová, a to napriek tomu, že bol v priebehu celého konania označený ako senát 10 Co“.

Sťažovateľka poukazuje na rozvrh práce krajského súdu [stranu 16 a taktiež § 51 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“)], že medzi výnimky pripúšťajúce zmenu zákonného sudcu patrí len:

„- dlhodobá neprítomnosť zákonného sudcu presahujúca 6 týždňov, zmena obsadenia súdu sudcami,

- výrazná nerovnováha zaťaženia sudcov,

- a nakoniec, ak bol zákonný sudca z rozhodovania veci vylúčený.“

Avšak predsedníčka krajského súdu podľa sťažovateľky neuviedla, na základe akej uvedenej výnimky, ktorú rozvrh práce pripúšťá, previedla vec do senátu 7 Co. Výnimka, tak

ako ju formulovala predsedníčka súdu, v rozvrhu práce (ani v samotnom zákone o súdoch) neexistuje, a preto sťažovateľka zastáva názor, že k zmene v obsadení senátu nedošlo v súlade s rozvrhom práce.

Sťažovateľka sa „o údajnej výnimke a prevedení veci do senátu 7 Co“ dozvedela až 20. februára 2014, keď jej bola doručená odpoveď krajského súdu. Na základe „tejto odpovede, upovedomení o inom zásahu“ má sťažovateľka odôvodnené pochybnosti o tom, či jej vec bola rozhodnutá zákonným senátom. Od tohto momentu sťažovateľka počíta lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný prijal jej vec na ďalšie konanie a nálezom vyslovil, že jej „Právo... na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety 1 Dohovoru a právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10 Co 97/2012, 10 Co 98/2012, zo dňa 28. 02. 2013 a konaním, ktoré mu predchádzalo boli porušené.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10 Co 97/2012, 10 Co 98/2012, zo dna 28. 02. 2013 a vracia mu vec na nové konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd SR zakazuje Krajskému súdu v Prešove pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi... finančné zadostučinenie vo výške 8.000,- Euro.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (napr. I. ÚS 22/02, III. ÚS 187/06, III. ÚS 121/07).

Napadnutý rozsudok krajského súdu (ktorým bolo právoplatne skončené konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu), proti ktorému sťažnosť smeruje, nadobudol právoplatnosť 5. apríla 2013. Z toho je zrejmé, že sťažnosť ústavnému súde, ktorá bola osobne doručená do podateľne ústavného súdu 2. apríla 2014, bola oneskorená.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že lehotu na podanie sťažnosti začala počítať až po tom, ako 20. februára 2014 bol jej právnemu zástupcovi doručený prípis krajského súdu z 11. februára 2014 oznamujúci, že „na základe výnimky bola vec prevedená do senátu 7 Co ... Výnimku udelila predsedníčka Krajského súdu v Prešove“.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z citovaných ustanovení je zrejmé, že iba vyčerpanie takých účinných opravných prostriedkov, použitie ktorých zákon dáva do oprávnenia neúspešného účastníka konania, môže odložiť začiatok plynutia zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde až do doručenia rozhodnutia o použitom účinnom opravnom prostriedku. Za takýto opravný prostriedok nemožno považovať „Žiadosť o poskytnutie informácie – zákonný sudca/senát“ adresovanú predsedníčke krajského súdu.

Navyše, ústavný súd dodáva, že podľa platnej právnej úpravy konania pred všeobecnými súdmi a judikatúry všeobecného súdnictva sú závažné procesné pochybenia (vrátane porušenia základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy) dôvodom na podanie dovolania [§ 237 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku (pozri napr. IV. ÚS 26/04, IV. ÚS 201/04)]. Ako zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, sťažovateľka dovolanie nepodala. Preto ústavný súd mohol sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti a neexistuje možnosť odpustiť zmeškanie zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2014

Za správnosť vyhlásil

Lubomír DOBRÝK, v.r.
predseda senátu